

ปล่อยน้ำเน่า เข้าบ่อปลา

เห็นข่าวบ่อยๆ ครับ ภาพปลาตายลอยเต็มแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติ และบ่อ กระชัง ที่ชาวบ้านเลี้ยงขาย เกิดจากอะไรครับ

ชาวบ้านใน ๓ อำเภอในจังหวัดอุบลราชธานีที่ได้รับความเดือดร้อนจากโรงงานผลิตเอทานอล ได้มอบอำนาจให้นายตัวแทนขอข้อมูลข่าวสารจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมรวม ๔ รายการ เพื่อนำไปฟ้องร้องดำเนินคดี ได้แก่ ๑) รูปแสดงพื้นที่ แผนผังโรงงานของบริษัท อุบล และบริษัทในเครืออีก ๓ บริษัท ๒) รายงานการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ๓) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาตรการติดตามตรวจสอบ รายงานการวิเคราะห์ที่บริษัทต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดที่จัดทำขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ และ ๔) ใบอนุญาตให้ตั้งโรงงาน ต่อมากรมโรงงานอุตสาหกรรมมีหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๔ คือใบอนุญาต แต่ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๑ - ๓ โดยอ้างเหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) และบริษัทได้คัดค้านการเปิดเผยไว้ นายตัวแทนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

นายตัวแทนชี้แจงต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยฯ ว่ากลุ่มบริษัทนี้ได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงงาน ซึ่งในใบอนุญาตไม่ระบุว่าบ่อบำบัดน้ำเสียอยู่ติดแม่น้ำลำโดมใหญ่ ต่อมาคันดินกั้นบ่อน้ำเสียพัง น้ำเสีย ๔๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรไหลลงแม่น้ำ ปลาที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้มากมายตาย จากนั้นในช่วงเดือนกรกฎาคมทุกปีจะเปิดเขื่อนที่กั้นแม่น้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม ปลาก็จะตายอีกครั้งหนึ่ง ชาวบ้านจึงรวมตัวร้องเรียน ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้กลุ่มบริษัททำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ และได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ชาวบ้านทราบว่าก่อนการก่อสร้างโรงงานได้มีรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จัดทำเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ฉบับหนึ่งแล้ว จึงต้องการได้ข้อมูลนี้เพราะได้แจ้งความดำเนินคดีกับบริษัทต่อพนักงานสอบสวน และฟ้องกรมควบคุมมลพิษต่อศาลปกครองแล้ว ส่วนผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรมชี้แจงว่า ข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการที่ไม่เปิดเผยนั้นเพราะเป็นเอกสารที่ส่งไปประกอบการพิจารณา และบริษัทไม่ประสงค์ให้เปิดเผยเนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ประกอบกับเห็นว่ามิใช่ข้อมูลกระบวนการผลิต และเทคโนโลยีของบริษัทที่เป็นความลับตามมาตรา ๑๕ (๖) และมาตรา ๑๗ คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงให้กลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ข้อมูลที่เป็นกระบวนการผลิตและเทคโนโลยีที่เปิดเผยไม่ได้ นั่นคืออะไร ต่อมากรมโรงงานอุตสาหกรรมมีหนังสือแจ้งว่าเปิดเผยได้ทั้งหมด คณะกรรมการการวินิจฉัยฯ เห็นว่าข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมปฏิเสธนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามมาตรา ๙ (๘) และข้อ ๒ ของประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่กำหนดให้รายงานการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้ จึงมีคำวินิจฉัยให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ทั้ง ๓ รายการให้นายตัวแทน

ปล่อยน้ำเสียไป ๓ - ๔ อำเภออย่างนี้ ยิ่งดีครับที่ชาวบ้านรู้จักช่องทางว่ามีกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะใช้คุ้มครองชุมชน และอาชีพของตนเองได้ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้เนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”